

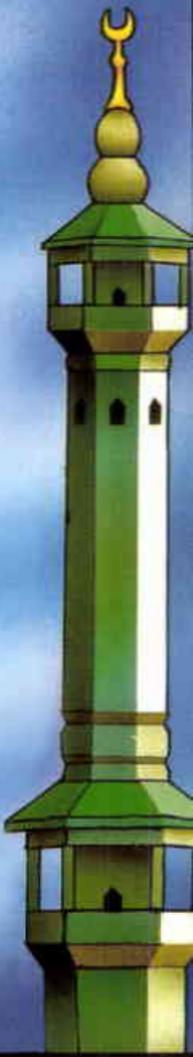

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّمَا يَحْلِلُ لِبَنَةِ
مِنْ كُلِّ الْكَبَزِ الشَّرْكَ بِاللَّهِ (فَاهِيجَانِي)

دُقَانٌ وَأَحَادِيثٌ سُجِّلْنَاهُ

خَلَعَتْهُ صَدِيرٌ وَأَخْلَمَهُ

تأليف: محمد الجبنان - رئيس دار الرشيد / مترجمة:

Kingdom of Saudi Arabia
The Cooperative Office For Call And Guidance
To Communities at Um Al-Hammam
Under the Supervision of the ministry of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation
Tel. 4826466 / 4884496 Fax 4827489 - P.O. Box 31021 Riyadh 11497

**دا کتاب د عقیدي د کتابخانې سايت
نه داونلود شوي دي.**

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

برښنالیک:

**په عقیدي سايت کې د ددغه کتاب
خپرول، د ده ټولو محتواوو سره
د سايت د همغږي په معنا نه ده.**

په فارسي ژبه کې ځيني مفید سايتونه:

www.aqeedeh.com

www.islamtxt.com

www.shabnam.cc

www.kalemeh.tv

www.islamtape.com

www.blestfamily.com

www.islamworldnews.com

www.islamage.com

www.islamwebpedia.com

www.islampp.com

www.zekr.tv

www.mawahedin.com

www.sadaislam.com

www.islamhouse.com

www.bidary.net

www.tabesh.net

www.farsi.sununionline.us

www.sunni-news.net

www.mohtadeen.com

www.ijtehadat.com

www.nourtv.net

www.videofarsi.com

ح () المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بحائل ، هـ ١٤١٨

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

زينو ، محمد بن جميل

من أكبر الكبار الشرك بالله .. حائل .

٣٢ ص : ١٤ × ٢١ سـ

(النص بلغة البشتو)

ردمك : ٤ - ٣ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

أ- العنوان

١- الشرك بالله

١٨ / ١٨٦٦

ديوي ٢٤٠

رقم الایداع ١٨/١٨٦٦

ردمك : ٤ - ٣ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ لَهُ كَاتِبُ الْمُؤْمِنِينَ وَلَا تَشْرِكْ بِهِ بِحَلَالٍ يَنْهَا
فَالْأَرْزُلُ صَلَالُ الْمُعْدُودِ بِرَبِّي
فِي الْمُنْتَهَى

بِرَبِّ الْكَوَافِرِ الشَّرِيكِ لِبَالِدِهِ (رَبِّ الْجَاهِ)

دُقَرْآنُ أَوْ حَادِثَيْتُ سَجِيْحَوْنَه

خَلِيلُ عَصِيدَه وَأَخْلَمَه

تألِيفُ مُحَمَّدِ سَعِيدِ (النَّفِيفِ) دَانِيَ الْمُرِيثِ / بِرَبِّ الْجَاهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دَاللَّهُ تَعَالَى حَقٌّ پِيَنْدَكَانُوبَانَدَ

سوال: مونږ الله خەدی پارک پیدا کرپی یۇ؟

جواب: مونږ الله دەپارک پیدا کرپی یۈچە دەھە عبادت اوکرپا او درسەرە، ھېم خىزىش شەرىكىو. دليل پەدە دا قول الله تعالى دە: "و ما خلقت الجن والانس الا ليعبدون" زارىيات ۵.

توجىمىء: مانە دى پیدا کرپى جنات او انسانان مىكىرى دەپارک چە دوىي د الله عبادت اوکرپا او دا قول رسول الله صلى الله عليه وسلم "حَوَّلَ اللَّهُ عَلَى الْعِبَادِ أَزْيَادَهُو، وَلَا يُشَرِّكُوا بِهِ شَيْئًا" متفق علیه.

ترجىمە: حق دا الله تعالى پېيىندىكانو دادە چە دوىي د الله عبادت اوکرپا او الله سرە د ھېم خىزىش شەرىكىشىكىو.

سوال: عبادت خەدە خىزىدە؟

جواب: عبادت يوداسىي جامع نوم دەپە ھەغە شامل دەھە قول و فعل تىچە د الله تعالى خوينى دى. لىكە پىغمەر، فرياد، مونخ، ذبح وغىبرە. الله تعالى فومائى. قىل ان صلوقى وتسكى وھىبائى وممائى لىلە دىب العالمين. (الانعام ۱۷)

اُودایه اے پیغمبره (صلی اللہ علیہ وسلم) بیشک ز مامونخ، ز ما قریانی ز مادر وند
او د مرک تبول طریقے خاص اللہ لئے دی۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی چہ "مالقرب الی عبیدی بشیاعت
الی ما افترضته علیہ (بخاری)"^(۱)

زما بند زما نزدیکت نہ حاصلوی په ھیٹھ خیزجہ هغه ماتر زیات محبوب
وی دھغه شی نرجوچہ کوم مادہ یادیتے فرض کرپے دے۔

سوال: داللہ عبادت خر رکنک اوکرو؟

جواب: خر رکنک په موین ته اللہ تعالیٰ او رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
کریدے۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ **بِاِيمَانِهِمْ** امنوا طیعو اللہ داطیعو الرسول ولا
تبطلوا عالمکم۔ (سورة مہد)^(۲)

اے ایسان والا قاطاعت داللہ اوکری او اطاعت درسول اللہ صلی اللہ علیہ
وسلم اوکری۔ او خپل عملونه مٿ بریادوئی۔ او رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی
من عمل عمالیس علیه امرنا فلورد (مسلم)^(۳)

چاچ د خر عمل اوکرہ او په هغه عمل زموږ کم طریقہ نړوکه نو هغه
مقبول نئدے۔

سوال: ایا داللہ عبادت په اُميد او دیرہ پکار دے؟

جواب: او داللہ عبادت په دیرہ او په اُميد پکار دے اللہ تعالیٰ مُمنانو
صفت بیانوی۔ **بِدِعْوَتِهِمْ** خواطعا رسیده، **بِوَحْيِهِمْ** رب لئے په دیرہ او

په اميد۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ اسال اللہ الجنتہ واعوذ بیہ مزالنار۔

(صیحہ، ابو داؤد) داللہ نرجنت غوارم او اللہ پورے داونزیناہ نیسم۔

سوال: په عبادت کئنے احسا خاہشی ہے؟

جواب: احسان په عبادت کئنے داللہ تعالیٰ دھم تو خیال سائل دی۔ اللہ

تعالیٰ فرمائی۔ الذی یرَک حین تقوم و تقلیل فی الساجدین (الشعراء: ۲۱۹)

ترجمہ: هغہ اللہ چہ وینی تالہ کلہ چہ تہ (دشپے پلشے) (او دینی انکرید ل

انکریدل سن اپ سجدہ کو نکریشے۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ "الاحسان ان تعبد اللہ کانک تراہ فان

لحرکن تراہ فانہ یرَک (سلم) احسان دادے چہ تہ داللہ تعالیٰ داسے عبادت انکرید

کو یا کہ تہ اللہ دینی او کہ تہ نہ دینی نواہ اللہ تاوینی۔

دُوْحِدِ قَسْمُونَهُ أَوْ فَالَّدُمْ

سوال: اللہ تعالیٰ رسولان خدا پاره لیبری دی؟

جواب: اللہ تعالیٰ رسولان خلقو لع داللہ بندگی تراہ بل واد اللہ نہ دشک

نهی کولو دپاره لیبری دی۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ ولقد بعثنا فی کل امتہ رسولان

اعبد داللہ واجتنبوا الطاغوت۔ بیشک موئیز په هرامت رسولان لیبری دی دے

دپاره چې خلقوند دوائی دیو اللہ عبادت او کریے۔ اود طاغوت نه لرے شی۔

طاغوت، هغه شیطان ده چه هغه دغیرالله عبادت ته خلوق
دھوت کوي.

رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی۔ الا نبیاء اخوة و دینہم واحد متفق
علیه۔ (ترجمہ) ایسیاء سرہ رونڑہ دی اددوئی دین یومے۔

سوال: توحید ربوبیت خەئ خیزدە؟

جواب: اللہ تعالیٰ په چیل ان غالو کنیے یوکنیل۔ لکھ پیدا کولو، تدبیر کولو
وغیرہ کنیے۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ الحمد للہ رب العالمین۔ فاتحہ ۱۰
بول تعريف خاص هغه اللہ لمع دے چه رب د ہولو خلوقاتو دے۔
رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی۔ انت رب السموات والادض متفق عليه۔
اے اللہ تر رب د آسمانو نوادر ز مکوئی۔

سوال: توحید الوهیت خەئ خیزدە؟

جواب: په عباداتو کنیے الله یوکنیل۔ لکھ بلنه، او ذبح، او نذر اللہ تعالیٰ
فرمائی۔ واللہ حکم الہ واحد لا الہ الا ہو الرحمن الرحیم ط (البقرۃ)^{۱۴۳} حاجت پورہ
کوڈنکی مشکلات لری کوڈنکی نشہ مکریو اللہ چہ دے بخیتو کے او همیزان مے۔
او رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی۔ فلیکن اول ماند عوهم
الیہ۔ شہادۃ ان لا الہ الا اللہ۔ متفق علیہ۔ پاییدہ دے چھ دی دی اولئی هعنے
خیرہ چه هختہ ته رابطے شہادت په دے خبرہ چہ نشہ بل لا یقین هیم
تم عبادت مکریو اللہ۔ او په روایت بخاری کنیتے دی چہ: ای ان یوحد اللہ
رابطے دے خبرہ ته چہ یو اکتری اللہ لمع۔

سوال: په صفتونا و نو مونو دلله کنیتے توحید خەئ دے؟

جواب: دالله تعالی لره هغه صفات ثابتول چه په کوم الله په
چل کتاب کېنه دخیل خان صفت کړیده. یا رسول الله صلی الله علیه سلم په
احادیثو صحیحو کېنه دالله صفت بیان کړئ مه. اندغه صفت به خپل حقیقی
معنی باندې مبینې وي. بغیره تایل کولوا ود تقویض کولو ود مثال بیانلو او مطلع
پر لینبودونه کله صفت د استوی په عرش شو، یا نزول دالله، یا لاس الله
دغیره. د هغه د صافونه چه دالله د شانه سره چه خرنګ لايق وي.

الله تعالی فرماتي. لیس کمثله شئ د هو السعیم البصیر (الشوفی^۱) نشه
د (الله تعالی) غویند هیم خیزا دمے اورید و نکه لید و نکه دمے.
اور رسول الله صلی الله علیه سلم فرماتي. یینزل الله في كل ليلة الى المعا
الدنيا. ارواه مسلم^(۲) کوزیزی الله تعالی هر چې ده نزدې آسمان ته
يعني کوزیزی په دا سی کوزید و سره چه هغه دالله د جلالت سره لايق وي
او د هنلوق د کوزید و سره مشابه نوي.

رسول الله: الله چرته دمے؟

جواب: په آسمان کېنه عرش د پا سه دمے. الله تعالی فرماتي. الرحمن
علی العرش استوی (اطه^۳) رحمٰن هخه ذات شه چه قردنیو له په عرش
باندې.

استوی په معنی هر علا دارتفع بخاری^(۴) بلند او اوچت شو شه رسول
الله صلی الله علیه سلم فرماتي ان الله كتب كتابا ذهنو عنده فوق العرش (صفوة علیه)^(۵)
له تقویض دیته را چه موږ دمے لفظ په معنی مراد باندې نه پوهېرد دمے
لفظ معنی الله ته سپارد و دیناته داشت.

الله تعالیٰ لیکن دے یوںک اوہ خدا اللہ تھنے دے درجے پا سو۔

سوال: آیا اللہ من وسیرہ دے؟

جواب: اواللہ تعالیٰ دلید اود اورید واو علم پملاعاظ سروہ موہبہ سرہ
دے۔ اللہ تعالیٰ فرمائی، قال لاتخافنا انتی مکھما اسمع اری، طہ ۲۹ اُور فرمائیں مٹه
ویریزی زہ تاسوسہ میں اور م اور یم۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔
نکم تدعون سمعاً قریباً و هشوم عکم (رواہ مسلم) بیشکہ تاسوسہ ایلاؤرید کئے
نزدے ذات دے تاسوسہ (علم پملاعاظ صرف) -

سوال: دتوحید خندے فائدے دی؟

جواب: دتوحید فائدے دادی چہ موحد ہے پر آخرت کئے داللہ دعذاب
نہ پہ امن کئے وی۔ دنیا کئے بد ہدایت یافتہ وی اونکا ہونہ ہے ورثیزی
الله تعالیٰ فرمائی: الذين امنوا ولهم يسوا ايما نہم بظلمہ اوللک لہم الامن
و هم مهتدون۔ (الانعام ۸۳)

کو موکسا نوجہ ایمان را اوریدے او خپل ایمانوں نے پہ شرک
نمہ دی کڈکری دغہ کسان ہم دوئی لہ امن دے او ہم پہ ہدایت دی۔ (دلت)
ظلم پہ معنی شرک دے)

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ حنف العیاد علی اللہ ان لا یعذب
من لا یشرک بہم شيئاً متفق علیہ ۱۵۔
دین کا لون حق پہ اللہ باندے دادے چہ عذاب و ذکری هغہ چاتھے
شرک نہ کوی اللہ سرہ دھیم خیز۔

د عمل قبليد و د پارا شرطونه

سوال: د عمل قبليد د پارا شرطونه دی؟

جواب: الله تعالى په نزو با تند د عمل قبليد و د پاره ده شرطونه دی.

(۱) په الله تعالى ايمان راوړل او د هف تو حميد منل، الله تعالى فرمائی "از الذين امنوا و عملوا الصالحات كات له محجنت الفرس نزولا" (الكهف ۱۰۹) بي شکه هخه کسان چه هخوي ايمان راوړې ده او عمل نیکه کړيده هخوي د پاره د جنت الفرس ميلستيما. رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمائی چه "قل امنت بالله ثم استقم" (زواہ مسلم) امنت بالله ادعا یه بیا د غم خبره پېښه او نیمه.

(۲) اخلاص، اخلاص هغه عمل ته وائي چه هغه کښه ریا او شهرت مطلب نه وي. الله تعالى فرمائی. فاعبد الله خلص الله الالدين. (الزمآن) پس عبادت الله دالله پدا سی حالت کښه چه خالص کووښکی وی هغه لوه دین.

(۳) چه عمل در رسول الله صلى الله عليه وسلم دهول و فعل مطابق وی. الله تعالى فرمائی، وما اتاكه رسول خذوه وما نهكم عنك فانتهوا (الخره) کوم شبيز چه تاسوته پېغیر درکړي هغه داخله (عمل پراوکړې) او کوم خیز نه چه تاسو منع کړي د هغه نه تاسو منع شئ.

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمائی. من عمل عملا ليس عليه اصرنا ذهوره (دواه مسلم) چاچه شنید عمل ادکړه او په هغه بانده زموږ: قول و فعل نه وئه او زموږ په طریقو نه دو نو هغه مردوده ده.

لوئے شرکی

سوال : دا اللہ په نزد باندے لوئے کنہا خدھ شئی دے ؟

جواب : دا اللہ تعالیٰ په نزد باندے لوئے کنہا شرک دلیل پیدے باندے دا
اللہ تعالیٰ قول ہے۔ یا بني لا تشرك بالله از الشرک لظالم عظيم۔ لقمان ۱۱

اوکلا د رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم نہ تپوس اوشوچ کومہ کنہا دیرے
لویہ ده نورے فرمائیں از جعل اللہ ندا اره سو خلقك (متقوعیہ) چہ داعیہ
الله سره مل شویک مہ مقریہ وہ حال دادے چہ تئے پیدا کرے۔

سوال : شرک اک خبرشی دے ؟

جواب : شرک اک برد غیرالله عبادت کولو تر وانی مثلًا اللہ نہ سیوا مل چاتھ پغہ
وہل۔ یا مرو یا زرود و ترجیھ غائب وی پغہ وہل۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ و
اعبد و اللہ ولا تشرکوا به شيئاً۔ (نساء ۲۱) عبادت دیواللہ ارکی ا و دی
الله سرو مژ شویکوئی ھیجھ شئی۔ رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی، من
اکبر الکبائر الشرک بالله (بخاری) په کنہا کبیر و کبنتے دیرے لویہ کنہا
الله سرو شرک کول دی۔

سوال : په دے اُمت کبنتے شرک موجود دے ؟

جواب : ادیپه دے اُمت کبنتے شرک موجود دے اللہ تعالیٰ فرمائی۔ و
ما بیو من اکثرهم بالله الا وہم مشرکون ط (یوسف ۱۳) زیات ددروی نہ
ایمان نہ را دری پہ اللہ باندے مکروہی سره دایمان را وردنه مشرکان
دی۔

رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ لا تقوم الساعۃ حتی تلحق قبائل
من امّة المشرکین وحق تعبد الاوثان (صحیح ترمذی) قیامت به نہ قایمہ
کبری تردے چہ زمامّت قبائل مشکانوسرا پیوست شی او تردی چہ
بُتَانُو عبادت او کریے شی۔

سوال: مردته یا غائبیوزند و قدر دعیت په دخت کنھے پیغت دھلوخه
سکم دے؟

جواب: مروی یا غائبیوزند و قدر پیغت و هل دلوئے شرک نہ دے الله تعالیٰ
فرمائی۔ ولا تدع من دون الله مالا ينفعك ولا يضرك فان نعلت فانك اذا من
الظالمين (یونس ۱۰۶) الله نه سیوا دے شی پیغه مه و هه چه هغه نه
دزنه نعم رسولے شی او نہ ضرر۔ که دا کارڈی او کرہ نوتہ بہ په دعه غت
کنھے د ظالمانو نہ شی۔ یعنی د مشکانو نہ بہ شی۔

رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی چہ "من مات وهو بید عورمن
دون الله مذا دخل النار (دواه البخاری) شوک چه مرضو پدا سی حالت
کنھے چہ ده الله نه سیوا میل چا ته دعیت په دخت کنھے فریاد کولو دے بہ
جهنم کنھے د اخیبری۔

سوال: پھندا د فریاد عبادت دے؟

جواب: ایچھد ا د فریاد کول عبادت دے الله تعالیٰ فرمائی د قال
ربکم ادعوني استحب لکم ان الذين يستکبرون عن عبادتی سید خلون
جهنم د اخزین۔ (القافری ۲۳)

رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی، الدعا، هو العبادة ترمذی قال

حسن صحیح^(۱): عبادت ہم دغہ چخد فویا ددے۔

سوال: مری چخد اوری؟

جواب: نہ مری چخنہ آوری۔ اللہ تعالیٰ فرمائی انک لاتسمع المرقی۔ نسل^(۲)

تہ مروقتہ شی ادروئے۔ ۱۲۰ و مالٹ بسمع من فی القبور (فاطر) ۲۱

نہ شے تہ اور دُنکی هضچاٹہ چہ دوئی په قبر و نوکنے دی۔

دشک اکبر اقسام

سوال: مرودتا و غائبوتہ فریاد کوں جائز دی؟

جواب: نہ اللہ تعالیٰ فرمائی، والذین یدعون من دون اللہ لا یخلقون شيئاً و ہم یخلقون اموات غیر احیاء و ما یشرعن ریان ییعشون (العلیٰ) ۲۱ کو مو کسانزلہ چہ رابولی سوا اللہ تعالیٰ نہ ھتوئی ھیم خیز نہ شی پیدا کوئے حال دادھ چہ دوئی پیدا کری شری دی، دوئی مرہ دی ژومندی نہ دی۔

دوئی تہ دا ہم پتہ لستہ چد دوئی یہ کلمہ را پورتہ کوئے شی۔

۱۲۰ اذ تستغیثون ریکم فاسیحاب تکم (الانفال) ۹ کلمہ چہ قاسو خپل

دب تہ فریاد کولون تو قبول کرہ تا سولوہ۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

فرمائی بیا یا تیسوم برحمتک استغنتیت (حن رواہ الترمذی) ^(۳)

۱۷ چومندھ او قیوم ذاتہ ستاد رحمت په واسطہ تا تہ فریاد کوم۔

سوال: اللہ نہ سوابل چاند مدد غوبنسل جائز دی؟

جواب: نہ اللہ تعالیٰ فرمائی ایا ک نعید دایا ک نستعين الفاتحہ

خاص سا عبادت کوؤ او خاص لح تانہ مدد غوارو۔

رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی، اذاسالَتْ فاسئلَ اللہ وَاذَا
استعنَتْ ناستعنَ باللّٰه (ترمذی و قال حسن مججوٰ)^(۱) کلمہ چہ سوال کوئی
نوداللّٰه تعالیٰ نہ سوال کوہ۔ اول کلمہ چہ امداد غواریٰ نوداللّٰه تعالیٰ نہ مدد
غواړه

سوال: آیا دژوند دندامداد غوبتی شو؟

جواب: اوپه هخدشیو نوکېنے چہ هغوی په هځخه قدرت لري ځکړه
الله تعالیٰ فرمائی، وتعاونُ عَلَى الْبَرِّ وَالتَّقْوَى (المائدۃ ۳) یو بل سره
مدداد کړی په نیکو اوپه تقویٰ۔

او رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی، واللّٰه فی عز العید ما کا ز العید
فَعُونَ اخْبَهُ، رَوَاهُ مُسْلِمٌ^(۲)، اللّٰه تعالیٰ بندہ په مدد کېنے وي ترڅو چې بندہ
دھپل روپه مدد کېنے دي۔

سوال: الله نه سواد بیل چاپه نوم نذر روا دی؟

جواب: داللّٰه نه سواد بیل چاپه نوم نذر (مختنہ) ندـه روا۔ اللّٰه
تعالیٰ فرمائی، رب اني نذرتك لك ما في بطني هروا۔ (آل عمران ۳۰)
اے رب مانذر کړې تا د پاره خڈو چه زما پا یه خیتیه کېنے دي آزاد کړې
شوې۔ رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ من نذران بسطیع الله نلیطعه
و من نذران بعصیه فلا يعصه (روا البخاری)^(۳) چاچه مختنہ اوکړه چه زهه بر
داللّٰه حکم منم تو فرمان برداری دي اوکړي اوکس چا نذر اوکړه چه زهه
په داللّٰه نافرمائی کوم نونافرمائی دنه کوي۔

سوال: داللّٰه نه سواد بیل چاپه نامه حلاله کول جائز دي؟

جواب: نه دالله نه سواديل چاپه نامه حلاله کول جائزه ده الله تعالی
نرمائی. فصل لویک و آخر (الکوثر) پس مونع ادکنه خاص خپل رب پاره او حلاله
ادکنه. رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی. "لعن الله من ذم لغير الله (رواه مسلم)
دالله تعالی لعنت دری په هغه چاچد هغه دالله دنمه نه سواديل چاپه نوامحله
کوی.

سوال: قبرو نو والا تعظیم دیاره د تبریز طواف جائزه؟

جواب: نه طواف به صرف خانه کجی کوی. الله تعالی نرمائی ولیطوفونا
بالبیت العیت، الحج ۳۰. باید چه طواف ادکنه د زوکود (چه خانه کعبیده)
اور رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی. من طاف بالبیت سبعاً و صلی
رکعتین کان کعتر رقبه، صحیح رواه ابن ماجه^(۲) چاچه اووه کرد شرط طواف
دبیت الله ادکنه اددوه رکعتتئه مونع ادکنه نود و مرد شواب نه او شو کله
چه یو غلام آزاد کجی وی.

سوال: دیجاد د خشنه حکم ده؟

جواب: بجادو کفرمئے الله تعالی فرمائی. لکن الشیاطین کفر را یلمون
الناس السحر، البقره ۹۶ (لیکن شیعاناں کا فران شویدی چه بائی خلتو
ته سحر دیجادو)

رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی اجتنبوالیح الموبقات الشرک
بالله والسحر (رواه مسلم)^(۳) خان او ساتھی دا وہ هلاکونکونه چه یو بکنے الله
سره شریکول دی بل جادو کول دی.

سوال: آیا د بخوبی او د فال کو خبرو یا ندیه تصدیق ادکنه په غایبیر خیزدی؟

جواب: نه ددوئی به تصدیق نہ کوئ اللہ فرمائی قتل لا یعلم من والموت
والارض الغیب الا اللہ (النمل) ^۴ اودایہ چہ نہ پوھیری پہ غیبو سوا
داللہ تعالیٰ نہ هخذ شوک چہ پہ آسمانونو کہنے دی او هخذ شوک چہ پہ زمک
کہنے دی. رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ من اُنْ عرَافاً وَ كَا هَنَافَةٌ
بما یقول فقد کفر بیا تزل علی ہُنْتَ (صیحہ رواہ احمد)
شوک چہ نجیبی یا قال کرتہ ورنہ اودہ هخہ پہ وینادہ کہتے تصدیق
اوکرو نودہ کفر او کرہ پہ هخہ چہ نازل کرپے شویدے پہ محمد صلی اللہ علیہ
 وسلم یامدے۔

سوال: پہ غیبو شوک پوھیری؟

جواب: نہ پہ غیبو شوک نہ پوھیری ہاں کہ اللہ چالرہ پہ غیبو خبر کہنے
نو هخہ بیا غیب پاتے نہی۔ اللہ تعالیٰ فرمائی عالم الغیب فلا يظہر علی غیب
احدا لام ارتضی من رسول (الجن ۲۶، ۲۷) پوھید و نکے پہ غیبو دستے
نہ۔ خیل غیبو نہ شوک نہ خبر وی مکرچالی چہ غورہ کہنے رسول نہ۔
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ لا یعلم الغیب الا اللہ۔ (حرز رواہ الطبلی)
نه پوھیری پہ غیبو یکی یو اللہ نہ بغیر ہیچ کی۔

سوال: آیا جو روایت اشقاد پارہ خد کریم پہ کوتہ یا تاریخ پہ خارہ کہتے واقعہ؟

جواب: نہ بالکل نہ۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ ان یسیک اللہ بضر فلا کاشفت
لہ الاه سو۔ (سورة الانعام، ۱۰۵) کہ اللہ درتہ ضر او رسوی نوہ هنڑ کوئکے
نشہ سوادد غہ اللہ نہ۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی "اما نہا لانزید ک الا وہنا ابندھا"

عنک فانک لو مت ما افلحت ابدا (صحیح رواہ الحاکم وصحیح وواقفه الذهبی)
خبرداردا (تارکریے وغیرہ) نہ زیاتوی مالروہ سواد سپکھ والی نہ نو دغه
شئی خان نہ انور زوہ حکمچہ کئے تھے پدھے حال مرشی نوہی شکلہ بہ تھے خلاصے
اوونہ موھے۔

سوال : آیا گنجکھی یا غئی وغیرہ په غارہ اچولے شود مرض اونظر لومہ کولو پارہ ؟
جواب : نہ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ وازیسیک اللہ بضرف لا کاشت لہ الاحسو
(الانعام، ۱۰۳) کہ اللہ درتھ حُنْضَرًا وَرَسُوْلًا نَوْهَنْعَلَوْمَه کوئنکی شحوک
نشتہ سواد دغہ اللہ نہ۔ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی ”مِنْ عَلَّقَتِيْمَةً فَقَدْ
ا شرک (صحیح رواہ احمد) چاچہ تمیمہ (تجوید) زورند کرن نویشک هست
شرک اوکرہ۔ تمیمہ گنجکھ، غئی، تجوید، تارکریے وغیرہ تھے وائی چیز نظر
ماق دیا رہ خلق مخصوصاً نوته په غارہ کوی۔

سوال : دا سلام نہ خلاف قانون یا ندی عمل کولو یا حکم دئے ؟

جواب : دا سلام نہ خلاف قانون یا ندی عمل کول یا عمل جائز کنڈل
یا د هغہ قانون بنہ والے عقیدہ لرل کفر دئے۔ اللہ تعالیٰ فرمائی ومن لم یکم
بِمَا انْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (المائدہ ۲۳)

شوک چہ نیصلہ او نکری په هغہ چہ اللہ نازل کریے دئے نو دغہ کسان
هم دوئی کا فردی۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی ”مَا لَمْ تَحْكُمْ أَعْلَمْه بِكَاب
اللَّهِ، وَتَعْنِيرْ رَأْسًا انْزَلَ اللَّهُ، لَا جَعْلَ اللَّهَ بِأَسْهَمْه بِيْنَهُمْ (حن رواہ ابن ماجہ)
توضیحی دوئی حکمرانان نیصلہ په کتاب اللہ او نکری او هغہ احکام او قوانین
چہ اللہ نازل کری دی هغہ غرزا نہ کوی نواللہ بد دوئی په منیم کئے جنک و جل پیکری

سوال: دشیطان داسوال چه الله چا پسیدا کره خزمگ رکره؟

جواب: کله چپا یوستا سے ته شیطان و سوسہ ددے سوال و اچوی تو اعوذ بالله دا اور ائی۔ اللہ تعالیٰ فرمائی و لما ینزغلک من الشیطان نزع فاستعد بالله انه هو السیح العلیم۔ (فصلت ۳۶) کہ وسوسہ و اچوی تاتہ شیطان خہ و سوسہ نوبیا اونغوارہ اللہ پورے او رید دنکے پوهیدو نکے دے۔

او رسول الله صلی الله علیہ وسلم موبزتہ دشیطان و سوسہ او مکرختہ لو دیارہ تعلیم رکریے دے چہ موبز دادعاً دایو۔ امنت بالله درسلہ، اللہ احمد اللہ الصمد، لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفواً أحد (محضراها ورد فی البخاری و مسلم واحمد وابو داؤد)

ابیانِ رادریدے پہ اللہ او پید رسول الله صلی الله علیہ وسلم اللہ یو دے اللہ بے نیاز دے نہ زکید لے دے اونہ زکوئے شوے دے او ددھ ہی تھوک ہم سیال نشته۔

سوال: د شرک اکبر شر نقصان دے؟

جواب: شرک اکبر سبب دے دیارہ همیش والے دسان پہ جہنم کئے اللہ تعالیٰ فرمائی "انه من يشرك بالله فقد حرم الله عليه الجنۃ وما واه النار و ما للظالمين من انصار ط (الباءۃ)"^۴

رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی: من لقى الله يشرك به شيئاً دخل النار (مسلم)^۵ شوک چہ اللہ سو مخاغن شو پدا سی حال کئے چہ اللہ سرہ شہ شئ شریک کولو نو دے جہنم تم داخل شو۔

سوال: د شرک سو کم عمل فائٹہ رسولی؟

جواب: دشُرك سره هیچ عمل هم فائده نه رسوی۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ ولو اشترکوا الحبیط عنهم ما کانوا بیعملون ط (الانعام^{۶۹}) کہ دوی اینیا ذ شرک کر کے وہ نو ضرور بہ ددوی نہ ددوی علوبند برباد شوئے وہ۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی قال اللہ تعالیٰ انا اغنى الشرکاء عن الشرک من عمل عملاً اشترک معي فیه عني، ترکته و شرکه (رواہ مسلم^(۱)) اللہ تعالیٰ فرمائی زہ دیر بے پرواہ دھنہ دار انوندیم دھنے نہ چاہیں عمل ادکرہ، یو عمل او پہ ہختے کتبے ماسہ میں خوک حصہ دار کر نورہ بیدہ لرہ ددہ حصہ سرکا پریدم۔

وروکے شرک

سوال: وروکے شرک خیثی شئی دے؟

جواب: وروکے شرک ریادے، اللہ تعالیٰ فرمائی۔ فمن كان يرجع القاربه فليجعل عملاً ملحاً ولا يشرك ربها في أحداً (الكهف^(۲)) خوک چہ دخپل رب مروہ دھاخ کید و امیدلری نو دے د عمل ادکری نیک اود دخپل رب عبادت کبئے دے بل یتحوک نہ شرکیکری۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی از خوف ما خاف علیکم الشرک الا صخر، الرياء (صحیح رواہ احمد^(۳)) بیشک خوننک تین دھنہ شی ن پچہ زہ ویرہ کوم پہ تاسو بامدے ہخہ وروکے شرک دے۔ چہ ہختہ ریادے اود شرک اصخر دھیلے نہ حلقودا اینیادہ چہ کہ اللہ اود لذانے نوٹے یا کہ د اللہ مُسَاخویند وی۔ حکہ چہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی لا تقولوا

ماشاء الله وشاء فلان ولكن قولوا ماشاء الله ثم شاء فلان (صحیح رواہ ابو داود) کہ دالہ او دفلانے خوبیه وی مہداویی لیکن داسی او دایی چک کہ دالہ خوبیه وی او بیاد فلانے خوبیه وی۔

سوال : دالہ دنامہ نہ سواد بیل چاپہ نوم قسم کول جائزدی؟

جواب : دالہ دنامہ نہ سواد بیل چاپہ نوم قسم کول جائز نہ دی اللہ تعالیٰ نومائی۔ قلبی وربی لتبعثن، المغابن، او دایہ او زمادی پہنچ رب قسم وی خاھا به را پورتہ کولے کیریے۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی۔ من حلف بغير اللہ فقد اشرك (صحیح رواہ احمد) چاچیہ دالہ دنامہ نہ سواد بیل چاپہ نوم قسم او کرہ نہ دئے شرک او کرک، پیدل حدیث کبھے واقع۔ من کا زحالفا نیحلف بالله ولی صمت متفق علیہ۔ شوک چہ قسم کو وسکے وی نو دالہ پہ نوم دی قسم او کری۔ یا دی پپ شی،

وسیله او د شفاعت غوښته

سوال : اللہ تھے خدائی شئ وسیله کو؟

جواب : دو بیلے بعض اقسام جائزدی بعض ناجائزدی؟

(۱) کو مدد وسیله چد جائز او مطلب شے هخھ دالہ نومونه او صفتونه او پنچ نیک عملونه وسیله کول دی۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔

و لله الاسماء الحسنی فادعوه بہما (الاعراف) دالہ تعالیٰ ینہ نومونه دی اللہ پہ دغه نومونو را دیلئی۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔

بِإِيمَانِ الَّذِينَ أَمْنُوا بِالْقَوْالِلَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ (الْمَاشِدَةَ) ۚ إِمَانٌ وَالْأَوْدَةُ
اللَّهُ تَعَالَى أَوْدَى بِرِبِّي أَوْدَى اللَّهُ تَعَالَى وَسِيلَهُ أَوْ لِسْتَوَى ۖ اِمَامٌ بْنُ كَثِيرٍ ۖ وَفِي
وَفِي دَهْ دَهْ آیَتٍ مَعْقِلٍ دَادَهْ چَهَ اللَّهُ تَعَالَى نَرَدَهْ شَیْ پَهْ فَرْمَایِنْدَارِیٰ اَوْ پَدَ دَاسَهْ
عَلْمَوْنُوسَرَهْ چَهَ اللَّهُ پَرَے رَاضِیٰ کَبِیرِیٰ ۔

رسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرْمَانِیٰ، اِسْالَكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ رَصْحِیْمَ
رَوَاهُ اَحْمَدَ ۝ زَهْ دَقَانَه سَوَالَ کُومَ پَهْ هَرَهَغَهْ نَامِرَجَهْ هَغَهْ تَالِهَ دَیٰ ۖ اَوْ دَرَسَوَ
اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دِینَا هَغَدَ حَبَانِیٰ تَجَهْ هَغَهْ دَرَسَوَ اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
پَهْ جَنَتَ کَبَنَهْ دَمَکْرِیَّا سَوَالَ کَرَپَهْ دَوَ ۖ اَعْنَیٰ عَلَیٰ نَفْسَکَ بَكْثَرَةَ السَّجْدَوْ (رَوَاهُ مَسْلَمٌ)
زَمَادَدَ اوْکَرَهْ پَدَغَه سَوَالَ پَهْ دَیِّرَ سَجَدَهْ کَوْلُوسَرَهْ ۖ يَعْنَی مَانَهْ سَوَهْ پَهْ
مَوْنَمَنَیِکَ عَلَدَهْ ۔

اَوْ دَرَسَوَ اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دِینِکَانِوْنِیدَکَانِوْسَرَهْ حَبَتَ هَمَ
اللَّهُ وَسِيلَهْ کَوَیِے شَیْ ۖ دَامَحِبَتَ نِیکَ عَلَدَهْ هَمَ دَارِنَکَ دِینِکَ عَلَمَ وَسِيلَهْ کَبِيدَوَ
دِیَارَهْ دِیَلَهْ دَهَدَهْ دَرِیَوَ کَانُوْغَارَوَالَّهُ وَقَصَهْ هَمَ دَهْ چَهَ هَعْوَئَهْ نَهْ هَرَهْ بَیَوَ
خَپَلَ نِیکَ عَلَلَهُ تَعَالَى وَسِيلَهْ کَرَپَهْ ۖ ۝

۝ دَوَسِیَّلَهْ نَاجَائِزَهْ طَرِیَقَهْ ۖ مَرَدَتَهْ چَنَهْ دَهَلَ اَوْ دَهَعَوَیَهْ نَهْ خَلَ جَاتِهَ
غَوَبَنَتَلَ دَیِ کَلَهْ چَهَ نَنَ صَبَا خَلَقَهْ نَهْ کَوَیِ ۖ دَادِ بِرَلَوَیَ شَرَکَ دَهْ اللَّهُ
تَعَالَى فَرْمَانِیٰ ۖ وَلَاتَعَنْ منْ دَوَنَ اللَّهُ مَا لَيْ نَفْعَلَهْ دَلَایِضَرَکَ فَانَ نَعْلَتَ فَانَکَ
اَذَامَنَ الطَّالِبِینَ (بَوْلَسٌ) ۝ چَعَدَهْ وَهَهْ سَوَادَالَّهُ نَهْ بَلَ دَاسِیَ شَئَ تَهْ
چَهَ نَهْ تَاهَ نَفَعَمَ رَسُولَهْ شَیْ اَوْ نَهْ صَرَکَهْ تَاچَغَهْ اَوْ هَلَهْ نَوَتَهْ بَهْ دَظَالِانَوَ
تَهْ بَیَهْ ۔

(۳) په برکت او په طفیل در رسول الله صلی الله علیہ وسلم وسیله کول، که دا سے ادواچ چې ایه الله په برکت در رسول الله صلی الله علیہ وسلم زما کارا وکړئ نو دا بدعت ده. خک چې دا سے دعا صحابه و نزد کړئ. بل له ده دې جهه نه چې عمر وضی الله عنہ د الله نمود عاغوبیستو پاره عباس صحابه و راندې کړه چې جو شد وو. او در رسول الله صلی الله علیہ وسلم د مرکز نه روستو رسول الله صلی الله علیہ وسلم نه وسیله نه کړه. د او سیله کله شرک حدته او رسیده، په داشان چې خلق داعقیده ساتي چې الله د باره هم د اسطواو ذريحوه ضرورت شده لکه یو بادشاہ او حاکم ته درسید و د باره داسطرا او ذريحوه ضرورت ده. د اخوند شرک ده چې د لة الله تعالیٰ هنلوقاتوسه مشاید کړه.

که د دے مثله نیات تفصیل او زیارات د لالو ته ضرورت وی نو د علامه الباقي صاحب کتاب "التوسل والحاکمه و انواعه" ترجیع او کړئ.

سوال: الله نه غوبیسته کېنې د بندې داسطه ته ضرورت شده ده؟

جواب: نه د الله تعالیٰ نه غوبیسته کېنې داسطوا او ذريحوه ضرورت نشته. الله تعالیٰ وائی واذا سلاک عبادی عنی فانی قریب (البقرة)^{۱۸۷} کله چې تانه تپوس او کړی زما بندکان نوزه ویر ترده یم د او رید و لید و دعلم په لحاظ سره. رسول الله صلی الله علیہ وسلم فرمائی، انکم تدعون سمیعاً قریباً د هو معکم (مسلم^{۱۸۸}) تاسورا بلئی هغه ذات چې هغه او رید و نکے ترده دهه او دهه تاسوسه د دعلم په لحاظ سره.

سوال: آیا د جو منه د عاغوبیسته شي؟

جواب: او د جوندونه د عاغوبیسته شي او د مردنه نه. په دا سے شان چې

یو جو ندی نیک سری ته لارشی او رتدا او دای چه ما د پاره دعا او کره او مرد
تهداسه نه بشی ویلے . الله تعالی وائی " واستغفرلذنبك وللمؤمنين والمُمنات
سورة محمد^{١٩} ته دخیل کناه او د مُؤمنانو اود مُؤمنین خود پاره معاف او غواره .
او په صحیح حدیث د ترمذی کبنه دی چه یو رو ند سپه رسول الله صلی الله علیه
و سلم له راغه ادو یه ویل چه " ادع الہ ان یعافنی " ماد پاره دعا او کره چه
ما الله تعالی جو رکری .

سوال : د الله تعالی او د بنکانو په منیم کنے در رسول الله صلی الله علیه سلم خه
واسطه ده ؟

جواب : در رسول الله صلی الله علیه و سلم واسطه صرف تبلیغ ده الله تعالی
فرمانی پیا ایها الرسول بلغ ما انزل اليک من ریک^٤ (المائدة) اے رسوله او رسکه
هه خدھ فازل کولے شی تانه درب ستانه .

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایی دی " اللهم اشهد " اے الله ترکوا
او سه ، کله چه محابا بور رسول الله صلی الله علیه و سلم ته او فرمایل ، چه موئیز
ھیا هیا کوو چه ستار سالت او رسکه (سلم)^٥

سوال : د پیغمبر صلی الله علیه و سلم شفاعت پیانه غواره ؟

جواب : در رسول الله صلی الله علیه و سلم شفاعت د الله تعالی نه غواره
الله تعالی فرمائی " قل لله الشفاعة جميعا ، (الزمر)^٦ او رایه چه شفاعت پیول
الله لک ده . او رسول الله صلی الله علیه و سلم یو محابی ته دا بسودلی دو چه
ھغه داسه او دای . اللهم شفع في (حسن صحیح رواه الترمذی) اے الله^٧

زمایه باره کبنتے در رسول الله صلی الله علیه و سلم شفاعت قبول کری . او

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی دی "اپنی اختبات دعویٰ شفاعة یوم الیامت من مات من امتي لا یشکر بالله شيئاً (رواه مسلم) ما حنله دعا پتھ ساتلے ده دبارہ دشفاعت په ورچ د قیامت د هغه چاد پاره چبھ هغه مر شرے وی زمادامت نه۔ پداںی حال کئنے چہ اللہ سو شیخ خیز نہ شریکوی۔

سوال: آیا دجواندنہ شفاعت غوبنتل جائز ہے؟

جواب: اودجواندنہ شفاعت غوبنتل جائز ہے پداسے مشیونو کہنے چہ دھفوئی په طاقت اوقدرت کئنے وی۔ اللہ تعالیٰ فرمائی "من لیشفع شفاعة حسنة یکن له نصیب منہا و من لیشفع شفاعة سیتیہ یکن له کفل منها النساء" چا چہ سفارش اوکرہ یونیکہ سفارش نو ده دبارہ بہ د هغه حصہ دیکھی وی اوکہ چا سفارش اوکرہ ید سفارش نو ده دبارہ حصہ وی دیدی نہ۔^(۱)

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی "أشفعوا توجروا (صحیح ابو داؤد)^(۲) سفارش اوکری او د اللہ نہ اجر و ثواب حاصل کری۔

سوال: آیا در رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم په صفت کئنے زیاتی کوئے شو؟

جواب: نہ در رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم په صفت کئنے زیاتی کوئی نہ دی پکار۔ اللہ تعالیٰ فرمائی۔ قل لہا نااالیلر مسلکم یوی انی انااللہ کم الله واحد (الکھفت)"

اوایہ چہ بیشکہ زہ تاسو غوہنے لیثیریم خود افریدے چہ مانہ دھی کیزی چہ خبرہ دادہ ملہ نڈا چہ ستاسو حاجت رو امشکل کناصر فیو اللہ دے۔

اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی چہ "لاتظروف کما طرت"

النصاری عیسیٰ ابن مريم، نااانا عید فقولا عبد اللہ در رسوله (رواه البخاری)

زما په صفت کېنے مبالغه مئ کوئی لکھ ٿرڻکه چه نصاراًي او د عيني
ابن سريئم په صفت کېنے مبالغه کپئے او. بيشكه زه سنه ٢٠ نو تا سود الله سنه ١ او د الله
رسول راهه او وایئي .

جهاد، دوستي او فيصله

سوال: دالله په لارکنيه جهاد خند حڪم ده؟

جواب: جهاد په مال او په ڻان، او په ڙبه، فرض ده. الله تعالى فرمائی
”أَنفِرُوا إِذَا فَاتَتِ الْأَيَّامُ هَاجِدِينَ بِمَا مَلِكُوكُمْ وَإِنْفَسِكُومْ فِي سَبِيلِ اللهِ (الْمُتَّوَّبُونَ)
لا رشتي او حئي سڀک او درانڻا او جهاد او کري په لاره دالله کېنے په خپلو
مالون او په څانونو-

رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمائی، جاحدو المشركين يا موالکم
وانفسکم والستکم (صحیح رواه ابو داؤد^(۱)) د مشرك نوسه په خپل مال او خپل څانونو
اد خپل ژبيوسه جهاد او کري .

سوال: دوستي خند ته وائي؟

جواب: دوستي د غمه محبت او مدد ته وائي. الله تعالى فرمائی و المُؤمنون
والْمُؤمنات بعضاهموا لياء بعض. (المتوهہ) مومنان سري او مومنانه بشخه بعض
د بعضو دستان دي. رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمائی. المؤمن للمؤمن كالبيان
(۲) يشد بعضه بعضا (رواہ مسلم)

مومن د مومن د پاره په شان د ديوال ده. چه یو شخته په ملہ باندھ
مضبوطه کيدين دي.

سوال: آیا کفار و سرقة دوستی اود هغوثی مدد جایزند؟

جواب: نه کفار و دوستی اود هغوثی مدد جایزند مدعی اللہ تعالیٰ فرمائی
و من یتولهم متکم فانه منهمر (المائدة ۵۱) شوک چه تا سونه دوستی
اوکری نوبه تحقیق سره هفده دوئی نه ده.

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی پے "ان الیتی فلان لیسوبا با ولیا ای.

(صحیح رواہ احمد) بیشکہ الیتی فلان (چه زمارشته داران دی) زمادوستان نه دی
(محکمچہ کافران دی).

سوال: ولی شوک ده؟

جواب: پرهیز کار مؤمن ولی ده اللہ تعالیٰ فرمائی،

"الا ان اولیاء اللہ لا خوف عليهم ولا هم يحزنون، الذين امنوا و كانوا يتقون طيولی
خبردار بیشکہ دالہ تعالیٰ دوستان نشتد ده ولیر په دوئی یاند ده او نہ دوئی
غم جن کید و نکی دی، دا ولیان هخه کسان دی چه ایان نه دا و بریدی ده، او
و پرهیز کاره -

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی "آتا ولی اللہ و صالح المؤمنین" (صحیح
رواہ احمد) بیشکہ زمادوست اللہ ده او نیک مؤمنان دی.

سوال: مسلمانان په خه نیصله کړی؟

جواب: مسلمانان په قرآن او په صحیح احادیثو فیصله کړی. اللہ تعالیٰ
فرمائی "وان احکم بیا نزل اللہ". او حکم او که په هخه چه کم اللہ نازل کړې
ده. رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی، عالم الغیب والشهادة انت تحکم
بین عبادک (رواہ مسلم) (۳)

اے پوھیدونکیه په پتہ اوخر کنڈہ ته نیصلہ کوئے په مایین دبند کانٹو

په قرآن اوحديث یا ندے عمل

سوال : اللہ تعالیٰ قرآن شہد دیارہ نازل کرے دے ؟

جواب : اللہ تعالیٰ قرآن عمل پارہ نازل کرے دے۔ اللہ تعالیٰ فرمائی اتبسرا
ما نزل علیکم من ربکم (الاعراف) تابع داری اوکری دھنہ خیز
په کوم تا سوتہ نازل کرے شویدے تاسور دی طرفہ .
او رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی ، اقر و القرآن ولا تاکلوا به .
صحیح رواہ احمد ^(۱) قرآن کریم نولئی او عمل پرے کوئی او خوراک وریاندے مہ
کوئی .

سوال : په صحیح احادیث یا ندے عمل کوں چنکہ دی ؟

جواب : په احادیث صحیح یا ندے عمل کوں فرض دے اللہ تعالیٰ فرمائی ،
و ما تاکلم الرسول فخذوه و مانها کم عنہ فا نتهوا (الحضرت) کم حکم
چہ درتہ پیغیر درکری نو هنگہ داخلی اوچہ دکم خیز نہ منع کرے نو ترے
نه منم شی .

شیخ
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی ، علیکم بستی و سنۃ الخلفاء الرتاب
المحدثین تسکویاہما (صحیح رواہ احمد ^(۷)) لازم او نیسی تاسوز ما است اد
لازم او نیسی د خلفاء الراشدینو په ست چھوٹے هر دیت یا فتہ دی په هنگہ یا ندے
منکلے بنیم کری .

سوال : آیا په قرآن و احادیث نہ بے پرواہ کیدے شو ؟

جواب: نه په قرآن کریم دا حادیثونه نشي بې پرواه کيیده. الله تعالی فرمائی
وانزلنالیک الذکرتبین للناس مانزللیهم (الخل) موبن تاھه قرأت
ناازل کړه دهه دپاره دده چه ته خلقوته بیان کړه هغه خندچه دهه خلقوت
نه نازل کړې شوهده.

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائی "لا ای اوتیت القرآن و مثله مهه
صحیح رواه ابو داؤد^(۱) خبردار ماشه قرآن را کړې شویده او دهه قرآن څوندې
نور قرآن سره (چه حدیث دی)

سوال: آیا د الله اود رسول په خبرو دیل چا خبره تو را ندے کړو؟

جواب: د الله اود رسول الله صلی الله علیه وسلم په خبرو دیل چا خبره به نه
و را ندے کړو. الله تعالی فرمائی "بِاَيْمَهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بِيَنِي
وَرَسُولِي" (الحجرات) ایمان والادمه و را ندے کېږي د الله اود الله تعالی درسل
ندا و رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائی "لَا طَاعَةٌ لِّخَلْقٍ فِي مُعْصِيَةِ
الْخَالِقِ" صحیح رواه الطبرانی^(۲) د مخلوق فرمان برداری نشته دهه د خالق په نافرمانی
کېنې.

ابن عباس فرمائی، اخشی از تنزل علیکم بخارة من السماء اقول لكم: فقال
رسول الله صلی الله علیه وسلم وتقولون: قال ابو بکر و عمر - زه^(۳) ویریږد م
په تاسوچه چمته در یا ندے کا فری د آسمان نه او نه ویریښی. زه تا سو
نه وايئ. چه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائی دی او تاسودایی چې
ابو بکر او غم ویسلی دی.

سوال: کل چې موبن په یوه مسئلله کېنے اختلاف راشی نوموبن شه وکړو؟

جواب : قرآن کریم اور احادیث صیحہ و رجوع اور کری . اللہ تعالیٰ فرمائی ہے
تนาزعتم فی شئ فرودہ الی اللہ والرسول ان کنتم تو منون باللہ والیوم الاخر
ذلک خیر و احسن تاریلا (الناس)^۱

کہ تاسو اخلاف اور کری پہ یو شئی کہنے نو هجھے اخلاف ^۲ اللہ اور رسول ملی
اللہ علیہ وسلم حدیث تدوڑاندے کری . کہیں تاسوچہ ایمان مورا در بیسے
پہ اللہ اری په وجہ دآخرت داخورہ وینہ دے داجام پہ لحاظ سو .
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی ^(۳) علیکم سنتی و سنتة الخلفاء الرشیدین
تسکوا بہا . (عجیم رواہ احمد) لازم اُمنیسی تاسوز ماست اور خلفاء الرشیدین
سنت پہ دے منکلے شیخ کری .

سوال : داللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سره بہ عبیت شریک کوؤ ؟
جواب : داللہ تعکلی اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سره عبیت دھغروی
پہ فرما بنداری اور دھغروی دھکم تابعد اری سره بہ کوؤ . اللہ تعالیٰ فرمائی قل
ان کنتم تمیز اللہ فاتبعو فی حبک اللہ ویغفر لکم ذنوبکم ، واللہ غفور
رحیم (آل عمران)^۴ اور ایہ دے زما حبیبہ کہیں تاسوچہ محبت کوئی اللہ
سر نوزما تابعد اری اور کری نو محبت بہ اور کری تاسوسہ اللہ تعالیٰ اور تاسوس
کنا ہونہ بہ او بخینی او اللہ جنینی نکے مہربان دے .

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی ، لا یئو من احدکم حتیٰ اکون احباب
الیہ من والدہ و ولدہ و الناس اجمعین (متفق علیہ)^(۵) مؤمن نہ شئی کیدے ہیشوں
ل تاسونہ تردے چہ زدہ تہ زیات محبوب نہ دم داولاد اور پلار اور دیلو
حلقوں .

سوال : آیا عمل پر یہدا اور پھر قدر عمل اور کوئی؟

جواب : نہ عمل مہ پر یہدا حکم چہ اللہ تعالیٰ فرمائی، فاما من اعطوا تلقی و صدق بالحسنی فسینیرہ لیسری (اللیل)۔ پس چاچہ درکرہ اود اللہ نہ دو یہید۔ اود نیکی تصدیق اور کلہ نوزردے چہ مویز آسان کو و دلمہ آسافی تد۔

(۱) رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی انہلوا نکل میسر لیما خلق رواہ البخاری و مسلم ، عمل کوئے ہر تہ اسان کرپے شویں یہ هند چہ کم دپارہ دے پس اکرپے شو۔

۴۵

سُنْتَ أَوْ بِدْعَتْ

سوال : آیا دین کبنتے بدعت حسنہ شستہ؟

جواب : نہ پہ دین کبنتے بدعت حسنہ نشستہ، اللہ تعالیٰ فرمائی چہ الیوم اکملت لكم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لكم الاسلام دینا، (الماءِلَهُ) فن ویح ما پورہ کرہ تا سو دپارہ ساسو دین او ما پورہ کرہ، پہ تا سونعمت زما غورہم کرہ تا سو دپارہ دین اسلام۔

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی کل بدعة صنالة و کل صنالۃ فی النار۔

(معجم رواہ احمد) (ھر) بدعت کم لہی دی اور کم لہی بی پہ اور کبنتے دی۔

سوال : پہ دین کبنتے بدعت شہ شئی دے؟

جواب : پہ دین کبنتے زیاتی یا کمی ہان نہ کلو تو تہ بدعت دائی اللہ تعالیٰ فرمایا "ام لهم شركاء شرعاً وهم من الذين مالهم يأذن بهم اللہ (الشوری)" آیا دوئی دپارہ شریکان دی چہ ایجاد کری دی دوئی دپارہ داسے دین چہ اللہ دھنے جائز

نہ دے کریے۔ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی، من احدث فی امرنا هذَا ما
لیس مِنْهُ فَهُوَ رُدٌ۔ متفق علیہ: چاچہ زموزین پہ دے دین تھا سے شی پیدا کرہ
چہ دے دین نہ نہ رُدٌ نوہقہ مرد و ددھ۔

سوال: آیا پیدا کئے سنت حستہ شتہ؟

جواب: اور پیدا سلام کئے سنت حستہ شتہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
فرمائی: من سن فی الاسلام سنت حسنة، فله اجرها واجر من عمل بھا من بعدہ من
غیران ینقص من اجرهم شئی (رواہ البخاری) چاچہ ظاہر کرہ پیدا سلام کئے یوں یعنی
طریقہ (چہ در رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نہ ثابتہ رُدٌ) نوہدہ دیارہ دھخٹہ اجر دے
ادھخٹہ چا جردے چہ چا پرے عمل ادکو پس لہ ظاہر کولو ددھ نہ بغیر کسو لو
داجرو تو د روئی نہ۔

سوال: مسلمانان پہ دشمنانو نوادا سلام کہ بیٹھ مرتے شی؟

جواب: کلمجہ مسلمانان رجوع ادکری پہ خان اوپہ امت مسلمہ باندھے داللہ
کتاب ادھمید رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم احادیث و تطبیق کولو تہ۔ اود اللہ وحدت
پہ خلقو کئے خورول شروع کری ا دشک او میحت نہ خان او ساتی ا ود خپل
طاقت مطابق دہ شمن مقابلے دیارہ د وخت مناسب ا سلحہ تیارہ کری۔ اللہ تعالیٰ
نومائی، یا یہا الذین آمنوا ان سُبْرَ اللَّهِ يَنْصُرُكُمْ وَيَثْبِتُ اَقْدَامَكُمْ وَمُحَمَّداً
اے ایمان والا دُکھ قاسو داللہ د دین مدد ادکری نواللہ بہ ست اسو مدد ادکری
اوستا سوقد منہ یہ مصبوط کری۔ بیاللہ تبارک و تعالیٰ مهر بائی کری۔ وعد
اللہ، الذین ا مسنو ا مسکم و عملوا الصلحت یستخلفنہم فی الارض کہ استخلفت
الذین من تبیهم ولیکن لعمر دینہ حوالذی ارتقی لعمر ولیکن لهم من بعد

خونهم امنا يعبدونني لا يشركون في شيئاً (النور) ^{٥٥}

الله تعالى وعد كريمه تاسونه هفده کسانوسه چه هغوي ايمان را دري
دے او عمل ينكش کریے دے چه خاخابه زه دریته خلافت ورکوم لکه چه خرگش
خليفة کان کریے شوئه و هفده کسان چه کوم دریته هنگش و دادخاخابه زه دری
تمقدرات ورکم. ددوئی د هخددين چه هغه دوئی دپاره غوره کریے شوید.
ادخاخابه زه بدل کرم دوئی دپاره امن پس له دیره د دری نه، دری به زما
عيادت حکمی او ماسوچه شحونه شريکوي.

دُعَاءِ مُسْتَحَابٍ

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائی چه هیثم مسلمان داسه نشه چه هغه
ترکم غم یا تکلیف اور سینی او هغه دادعاً او وافی. نو مکر الله به ورنہ داغم او
تكلیف لری کری. اللهم افی عبدک، وابن عبدک، وابن امتك، ناصیتی بیدک
ماض فی حملک، عدل فی قضایک، اسئالک بكل اسم هولک، سمیت بہ نفسک
او انزلته فی کتابک، او علمتک، احدا من خلقک، او استأثرت به فی علم الغیب
عندک از تعجل القرآن ربیع قلبی و نور صدری و حیله حرثی ذهاب حمتی.

(صحیح رواه احمد)

مشکوكة ۱/۲۱۶

خذ عقيدتك

تأليف

محمد جميل زينو

(بلغة البشتو)

المملكة العربية السعودية

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بام الدمام

تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

ن: ١١٤٩٧ - ص. ب ٣١٠٢١ - فاكس ٤٨٨٤٤٩٦ / ٤٨٢٦٤٦٦ - ت: ٤٨٢٧٤٨٩

بشنو

٣٠